

Ulgi komunikacyjne

w środkach publicznego transportu zbiorowego

Podstawa prawna: ustawa z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2018 poz. 295, z późn. zm.); rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 marca 2008 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. z 2021 poz. 1916).

Przez środki publicznego transportu zbiorowego należy rozumieć środki transportu wykorzystywane w transporcie kolejowym lub drogowym, w przewozie o charakterze użyteczności publicznej, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2022, poz. 1343, z późn. zm.).

Zestawienie ulg przysługujących osobom niepełnosprawnym w środkach publicznego transportu zbiorowego kolejowego i autobusowego

Lp.	Uprawnieni	Rodzaj ulgi
1.	Przewodnik lub opiekun towarzyszący w podróży osobie niewidomej albo osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji (opiekun w wieku co najmniej 18 lat, przewodnik osoby niewidomej - min. 13 lat lub pies przewodnik).	ulga 95%, na podstawie biletów jednorazowych
2.	Dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne (*)	ulga 78 %, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych
3.	Jedno z rodziców lub opiekun dzieci i młodzieży dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych (*)	ulga 78 %, na podstawie biletów jednorazowych
4.	Osoby niewidome uznane za niezdolne do samodzielnej egzystencji	ulga 93% - pociągi osobowe i zwykła komunikacja autobusowa, poza tym - 51%; na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych
5.	Inne osoby niepełnosprawne niezdolne do samodzielnej egzystencji	ulga 49% - pociągi osobowe i zwykła komunikacja autobusowa, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych; poza tym - 37% na podstawie biletów jednorazowych
6.	Osoby niewidome, jeśli nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji	ulga 37 %, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych

(*) Uprawnienie to obejmuje wyłącznie przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny - i z powrotem.

Dokumenty poświadczające uprawnienia do korzystania z ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego:

--	--	--

Lp.	Uprawnieni	Dokumenty
1.	Dzieci i młodzież dotknięte inwalidztwem lub niepełnosprawne	<p>1. Dla dzieci i młodzieży uczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ legitymacja przedszkolna dla dziecka niepełnosprawnego, ◦ legitymacja szkolna dla uczniów dotkniętych inwalidztwem lub niepełnosprawnych, ◦ legitymacja szkolna lub studencka wraz z jednym z dokumentów wymienionych niżej (pkt2). <p>2. Dla dzieci i młodzieży nie uczęszczających do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej albo ośrodka lub placówki o charakterze oświatowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ legitymacja osoby niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia wystawiona przez uprawniony organ, ◦ legitymacja osoby niepełnosprawnej wystawiona przez uprawniony organ, ◦ wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, stwierdzający zaliczenie do jednej z grup inwalidów, ◦ orzeczenie lekarza orzecznika ZUS albo wypis z treści orzeczenia lub orzeczenia komisji lekarskiej ZUS stwierdzające częściową niezdolność do pracy, całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji. <p>Przy przejazdach do i z jednostek udzielających świadczeń zdrowotnych albo pomocy społecznej bądź organizujących turnusy rehabilitacyjne wraz z jednym z dokumentów, o których mowa w pkt 1) i 2) wymagane jest zaświadczenie określające odpowiednio: termin i miejsce badania, leczenia, konsultacji, zajęć rehabilitacyjnych, zajęć terapeutycznych albo pobytu w ośrodku wsparcia, domu pomocy społecznej lub na turnusie rehabilitacyjnym, potwierdzenie stawienia się na badania, konsultację, zajęcia rehabilitacyjne, zajęcia terapeutyczne.</p>
2.	Rodzice lub opiekunowie dzieci i młodzieży dotkniętej inwalidztwem lub niepełnosprawnej	<p>Dokumenty dziecka określone powyżej – jeśli przejazd jest odbywany z dzieckiem. Zaświadczenie wydane przez przedszkole, szkołę, szkołę wyższą, ośrodek lub placówkę o charakterze oświatowym albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub zaświadczenie wydane przez placówkę zdrowotną, udzielającą pomocy społecznej, organizującą turnusy rehabilitacyjne – jeżeli przejazd jest odbywany po dziecko lub po jego odwiezieniu.</p>
3.	Osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji	<ul style="list-style-type: none"> • wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej ds. inwalidztwa i zatrudnienia o zaliczeniu do I grupy inwalidów; • wypis z treści orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej lub komisji lekarskiej MSWiA o zaliczeniu do I grupy inwalidów; • orzeczenie lekarza orzecznika ZUS albo wypis z treści tego orzeczenia lub orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stwierdzające

		<p>całkowitą niezdolność do pracy i niezdolność do samodzielnej egzystencji albo niezdolność do samodzielnej egzystencji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaświadczenie ZUS stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji; • wypis z treści orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS lub wypis z treści orzeczenia komisji lekarskiej KRUS stwierdzający niezdolność do samodzielnej egzystencji; • zaświadczenie KRUS stwierdzające zaliczenie wyrokiem sądu do I grupy inwalidów bądź uznanie niezdolności do samodzielnej egzystencji; • legitymacja emeryta-rencisty wojskowego z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji; • legitymacja emeryta-rencisty policyjnego z wpisem o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa lub stwierdzającym niezdolność do samodzielnej egzystencji; • legitymacja osoby niepełnosprawnej stwierdzająca znaczny stopień niepełnosprawności wystawiona przez uprawniony organ. <p>Dokumenty wymienione wyżej okazuje się wraz z dowodem osobistym lub innym dokumentem potwierdzającym tożsamość.</p>
4.	Osoby niewidome, które nie są uznane za osoby niezdolne do samodzielnej egzystencji	<ul style="list-style-type: none"> • dokumenty wymienione wyżej, stwierdzające całkowitą niezdolność do pracy albo inwalidztwo II grupy z powodu stanu narządu wzroku; • legitymacja osoby niepełnosprawnej stwierdzająca umiarkowany stopień niepełnosprawności z powodu stanu narządu wzroku lub oznaczona symbolem przyczyny niepełnosprawności 04-O, wystawiona przez uprawniony organ.
5.	Przewodnik towarzyszący w podróży osobie niewidomej lub opiekun osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji	<ul style="list-style-type: none"> • Dla opiekuna lub przewodnika towarzyszącego w podróży osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji – jeden z dokumentów osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji, o których mowa w wierszu 3. tabelki. • Dla przewodnika lub opiekuna towarzyszącego w podróży osobie niewidomej albo dla psa przewodnika – jeden z dokumentów osoby niewidomej, o których mowa w wierszu 4. tabelki.

Ulgi komunikacyjne na przejazdy środkami komunikacji miejskiej.

Ustawa o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego nie ma zastosowania do zasad obowiązujących w komunikacji miejskiej. Przewoźnicy komunikacji miejskiej stosują najczęściej zbliżone zasady udzielania uprawnień do przejazdów bezpłatnych i ulgowych dla osób niepełnosprawnych, jak te, które są stosowane w przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego. Zawsze jednak należy uzyskiwać szczegółowe informacje w tym zakresie u konkretnego przewoźnika.

Przykładowo: w Lublinie do bezpłatnych przejazdów środkami transportu miejskiego uprawnione są m.in. osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności wraz z opiekunem oraz osoby słabowidzące z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, zaś do przejazdów ulgowych - osoby niepełnosprawne z orzeczonym stopniem niepełnosprawności umiarkowanym lub lekkim ([szczegóły](#)).

W przypadku korzystania z uprawnień w tej dziedzinie przydatne jest posługiwanie się legitymacją osoby niepełnosprawnej wydaną przez powiatowy/miejski zespół ds. orzekania o stopniu niepełnosprawności. W komunikacji miejskiej na podstawie odrębnych przepisów ulgi przysługują inwalidom wojennym i wojskowym (przejazdy bezpłatne) oraz studentom (ulga 50%).